

Stapelen van keuzes; interacties in keuzearchitectuur en tussen tijd en risico

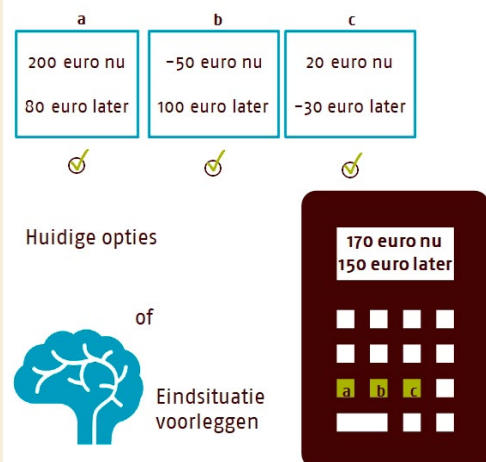
"De status quo bias (d.w.z. het willen vasthouden aan de bestaande situatie) is sterker wanneer opties naast elkaar in plaats van afzonderlijk worden aangeboden. Deze bias verdwijnt echter als de cumulatieve gevolgen van de opties worden weergegeven."

Jona Linde en Ingrid Rohde – Maastricht University, Open Universiteit

Als gevolg van het nieuwe pensioenakkoord krijgen Nederlandse deelnemers te maken met een groeiend aantal pensioenkeuzes wat betreft het opbouwen van hun pensioen en de manier waarop hun pensioen uitgekeerd wordt. De keuzes van deelnemers hebben vaak cumulatieve gevolgen, die ze veelal niet begrijpen of niet kunnen overzien. Wordt dit cumulatieve effect beïnvloed door de manier waarop de keuzes worden gepresenteerd, zoals de volgorde waarin dit gebeurt of welke elementen samen voorgelegd worden? En kunnen er interacties tussen deze elementen bestaan die invloed hebben op de genomen spaar- en investeringsbeslissingen?

Bevindingen op hoofdlijnen

- De volgorde waarin keuzes worden aangeboden, heeft geen invloed op de beslissingen van de deelnemers.
- De status quo (bestaande situatie) of standaard gepresenteerde keuze heeft wezenlijke invloed op spaarbeslissingen maar niet op het risico dat wordt genomen.
- Deze status quo bias heeft een grotere invloed op beslissingen wanneer de opties samen worden aangeboden dan wanneer de opties afzonderlijk worden gepresenteerd.
- Biaseffecten verdwijnen als deelnemers de cumulatieve gevolgen van hun beslissingen krijgen voorgelegd.
- Een onzekere toekomst kan ertoe leiden dat mensen stoppen met sparen, maar alleen als opties samen worden voorgelegd.

Figuur: Voorbeeld van complexe cumulatieve keuzes

Kernboodschap voor de sector

- Deelnemers zijn geneigd minder te sparen als ze het risico niet kunnen overzien of niet kunnen verlagen.
- Daarom is het nuttiger om deelnemers te informeren over het cumulatieve effect (de eindsituatie) van hun keuzes dan alleen maar alle beschikbare opties aan hen voor te leggen.
- De status quo bias heeft meer invloed op beslissingen wanneer de opties samen worden aangeboden dan wanneer ze afzonderlijk worden gepresenteerd.

Meer weten? Lees het paper

'Stapelen van keuzes; interacties in keuzearchitectuur en tussen tijd en risico'